

Blufærdighedskrænkende maskiner

Af [Aymeric Daval-Markussen](#) 19. november 2009 • I kategorien [Ord](#) •

- Mor, hvorfor står manden og piller ved sig selv ved automaten??
- Bare rolig skat, det er bare en fransk turist ...

Denne fiktive dialog mellem mor og forundret barn kunne sagtens være virkelighed, hvis man nu var en etsproget (eller var det tosproget ifølge [Folkeskolelovens §4a](#)?) fransk turist og fulgte anvisningerne i de nye århusianske bussers betalingsautomater bogstaveligt.

Det jyske trafikelskab MidtTrafik har for nylig fået opsat nogle nye, moderne automater, der tilskynder kunden til at berøre skærmen for at bestille billet. Århus har som bekendt ambitioner om at være en international kulturhovedstad, en verdensby, og for at kunne imødekomme det forventede stigende antal fremmedsprogede gæster i byen, har selskabet valgt at tilbyde service på andre sprog end dansk. Billetautomaterne kan nemlig også engelsk, tysk og fransk.

På velkomstskrærmen kan man således læse den grammatisk korrekte sætning: "Touchez-vous à l'écran", hvilket på almindeligt fransk betyder, at man beder kunden om at pille ved sig selv ved skærmen! Lidt uheldig vending.

Om det er en oversættelsesmaskine, der er blevet brugt til at lave den kiksede version, kan der godt være tvivl om. Hvorfor skulle en maskine oversætte det danske "berør" med en fransk refleksiv konstruktion "se toucher"?

Umiddelbart vil jeg tro, at et menneske står bag den uheldige oversættelse, fordi så vidt jeg ved er der (endnu?) ingen oversættelsesmaskiner, der selv tænker: "Haha, et funkyt præfiks, det må jeg heller prøve at oversætte med et eller andet tilsvarende funkyt!". Men sådan fungerer det ikke i virkeligheden!

Som regel er oversættelsesmaskiner programmeret sådan, at nogle enkelte trin følges for at sikre det bedste resultat: første skal maskinen dele teksten op i enkelte sætninger ved hjælp af bl.a. tegnsætning, og derefter dele disse sætninger op i enkelte ord. Bagefter reduceres hvert ord til sin kanoniske form, dvs. uden bøjninger, og betydningen bliver slået op i en ordbog. Når dette er gjort bliver sætningerne delt op ifølge deres grammatiske funktion efter en grammatisk analyse og ordene bliver så oversat. Til sidst bliver sætningsstrukturen overført til det andet sprogs grammatiske struktur og hvert ord bliver så indsat de passende steder. Endelig bliver ordene sat i den rigtige form, dvs. de bøjes i overensstemmelse med det andet sprogs grammatiske regler.

Men heldigvis ved man, at mange talehændlinger ikke skal tages helt bogstaveligt ("Må jeg bede om saltet? Ja, det må du godt.") og et hurtigt opkald til MidtTrafiks kundeinformation viste, at der ikke har været nogle sager om blufærdighedskrænkelse begået af en fransk turist pga. de fejlagtige anvisninger.

Selvom der arbejdes konstant på at udvikle nye, bedre oversættelsesmaskiner, er de stadig langt fra at være i stand til at udføre det, et menneske kan. Men åbenbart er der nogle gange, hvor et menneske ikke kan præstere, hvad en maskine kan! Havde vedkommende f.eks. brugt google translate, havde [resultatet](#) været vældig tilfredsstillende: S'il vous plaît touchez l'écran.

Heldigvis er fejlen blevet rettet, så er der ingen grund til at være bange for at tage bussen i den jyske hovedstad!

Læs også:

1. [Hjælpe midler i sprogundervisningen](#) Elle mai s'arranger, quelques phrases sortent amende GoogleTranslate oversætter til fransk, men hvilket fransk? 'Elle mai-être vrai, mais il peut aussi se tromper' er oversættelsen dansk-fransk i Google Translate af...
2. [Dressere](#) Dirigere Verbet at DRESSERE 'afrette, oplære' er lånt fra fransk dresser som foruden 'dressere' betyder: 'rette ud, gøre lige; anrette'. Det er igen lånt fra italiensk d(i)rizzare 'rejse op; surre...
3. [Griffon](#) Hjælp jeg har fået hund – eller rettere sagt kærestens datter har fået hund og midlertidigt parkeret den hos os under et længerevarende udlandsophold. Det er en såkaldt mindre selskabshund...
4. [Det sproglige lavvande er over os](#) Vi er langsomt, men sikkert ved at reducere Danmark til en nation af dansk- og engelsktalende – at best, so to speak. Derfor vælger vi at råbe til oprør mod...

Tagget med: [Århus](#), [fejl](#), [fransk](#), [maskinoversættelse](#), [oversættelse](#), [romanske sprog](#)

2 kommentarer

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk

4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprog-museet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Ord'

Behövs ett nytt pronomen?

Ordbog over det danske Sprog

Coole Songs Downloaden – om engelsk påvirkning af dansk og tysk Sociologisk leksikon

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?

Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish

Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

Monica Scheuer til Jødiske efternavne

jane til Jødiske efternavne

InglêS til Sprogene i Mozambique

Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?

Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?

Henrik Klindt-Jensen til Ded borriñholmska måled

Artikler om

Bjørn A. Bojesen
19. november 2009 • 18:56

Jeg studsede også over det...
Mit fransk er meget begrænset, men der var ligesom et eller andet galt...

I øvrigt er det første gang jeg ser ordet "funky" bøjet på dansk – "funkyt". Til det siger jeg bare: coolt! B-)

Svar

Claus Fenger
22. november 2009 • 18:09

På fransk ville sætningen nok ikke starte med "S'il vous plaît", men snarere lyde "Veuillez toucher l'écran, s.v.p." eller, hvis det skal være kort "Touchez l'écran, s.v.p.", hvor "s.v.p." er den almindelige forkortelse for "S'il vous plaît".

Sjovt nok giver en 'tilbageoversættelse' i Google Translate af "S'il vous plaît touchez l'écran" den gode danske sætning "Please touch skærmen".

Der er vist et stykke vej igen, inden vi trygt kan bruge maskinoversættelser.

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.

aktuelle sprog **Alfabeter** Anmeldelser arabisk

Biblen bogstaver børn Danmark **Dansk** Dialekter

engelsk esperanto Formidling fransk identitet

konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk **Ord**

ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion

romanske sprog russisk Sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi

sprogkort **Sprogpolitik** sprogteknologi

svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale

Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognævn
juni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
januar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
november 2011	Sproget.dk
oktober 2011	Svenska Akademien
september 2011	Ø (Schwa.dk)
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	
november 2009	
oktober 2009	
september 2009	
august 2009	
juli 2009	
juni 2009	

maj 2009

april 2009

marts 2009